

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kuntatalouden tilanne ja näkymät

TAE 2021 ja kuntatalousohjelma vuodelle 2021

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta, 16.10.2020

Finanssineuvos Tanja Rantanen ja erityisasiantuntija Jussi Lammassaari,
valtiovarainministeriö, kunta- ja aluehallinto-osasto

Kuntatalouden tilanne

Kuntatalouden tilanne on ollut vaikea jo pitkään

- Kuntatalouden tilanne on ollut vaikea jo useamman vuoden ajan, mikä johtuu kuntatalouden rakenteellisista ongelmista:
 - Vanhusväestön määrän kasvu on jo monen vuoden ajan lisännyt palvelutarvetta ja erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon menoja.
 - Työikäisen väestön määrän väheneminen heikentää ansiotuloverojen veropohjaa ja siten kuntien taloutta.
 - Syntyvyyden lasku ja maan sisäisen muuttoliikkeen, erityisesti kaupungistumisen, kiihtyminen eriyttää kuntakenttää ja kuntataloutta.
- Lisätietoa: [Kunnat käännekohdassa? Kuntien tilannekuva 2020](#)

Kunnat käännekohdassa?

Kuntien tilannekuva 2020

Valtiovarainministeriön julkaisu – 2020:13

Kuntatalouden tila 2019

- Vuoden 2019 tilinpäätöstietojen perusteella kuntatalouden tila heikkeni jo ennen koronapandemiaa.
 - Kuntatalouden toimintakate heikkeni noin 1,3 mrd. euroa ja vuosikate noin 0,3 mrd. euroa vuoteen 2018 verrattuna.
- Verorahoitus kehittyi myönteisesti, mutta ei riittänyt kattamaan toimintamenojen kasvua.
- Kuntatalouden lainakanta jatkoi kasvuaan 2,5 mrd. eurolla yhteensä 21,9 mrd. euroon.
- Nettoinvestoinnit pysyivät korkealla tasolla.
- Kuntakonsernien vuosikate heikkeni edelleen ja lainakanta kasvoi selvästi.

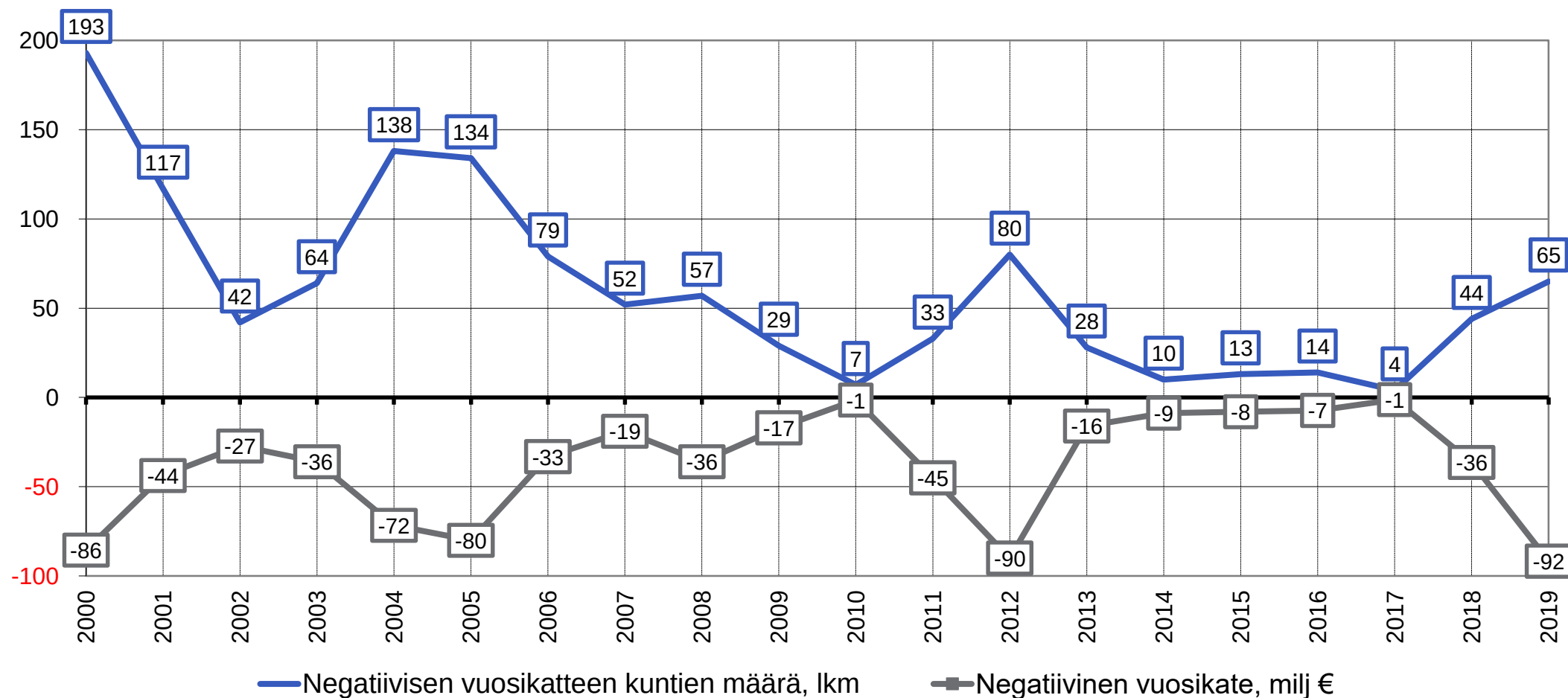
Kuntatalouden kehitys vuosina 2017-2019

Manner-Suomen kuntatalous (kunnat ja kuntayhtymät) vuosina 2017-2019, mrd. euroa ja muutos vuosina 2018-2019

	2017	2018	2019	Muutos 2018-2019, mrd. euroa	Muutos 2018-2019, prosenttia
Toimintakate	-27,5	-28,4	-29,7	-1,3	-4,4 %
Verotulot	22,5	22,3	22,9	0,6	2,7 %
Käyttötalouden valtionosuudet	8,5	8,5	8,6	0,2	2,2 %
Verorahoitus yhteensä	31,0	30,8	31,6	0,8	2,5 %
Rahoituserät, netto	0,4	0,3	0,5	0,2	
Vuosikate	4,0	2,7	2,3	-0,3	-12,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	2,8	2,8	2,9	0,1	4,3 %
Vuosikate – poistot	1,2	-0,2	-0,6	-0,4	
Nettoinvestoinnit	-3,5	-3,8	-4,0	0,2	5,4 %
Vuosikate – nettoinvestoinnit	0,5	-1,2	-1,7	-0,5	
Lainakanta	18,4	19,4	21,9	2,5	12,9 %
Rahavarat	6,4	6,0	6,3	0,3	4,7 %
Veroprosentti, painotettu	19,92	19,87	19,90		+0,03 %-yks.

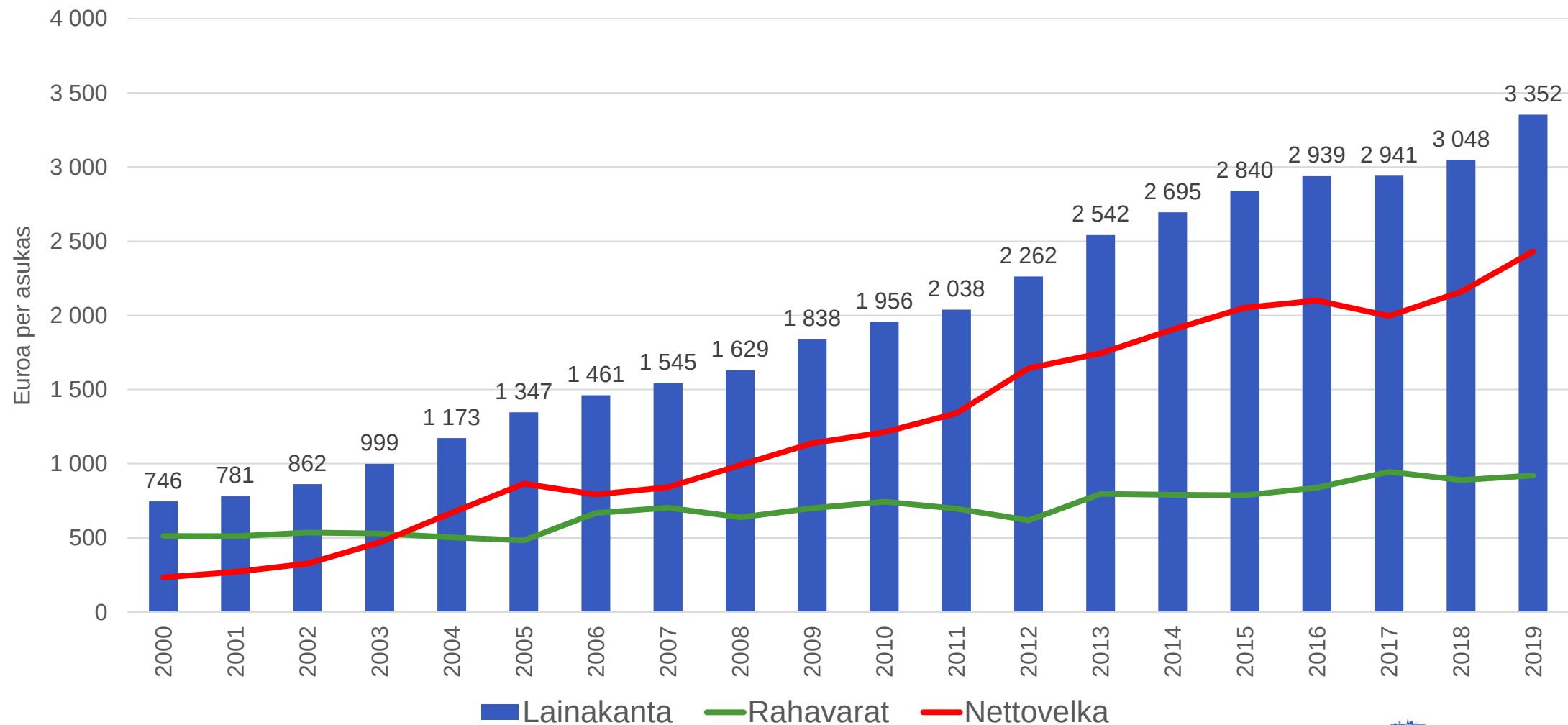
Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä nousi vuonna 2019

Yhteensä 231 kunnassa vuosikate ei riittänyt kattamaan poistoja

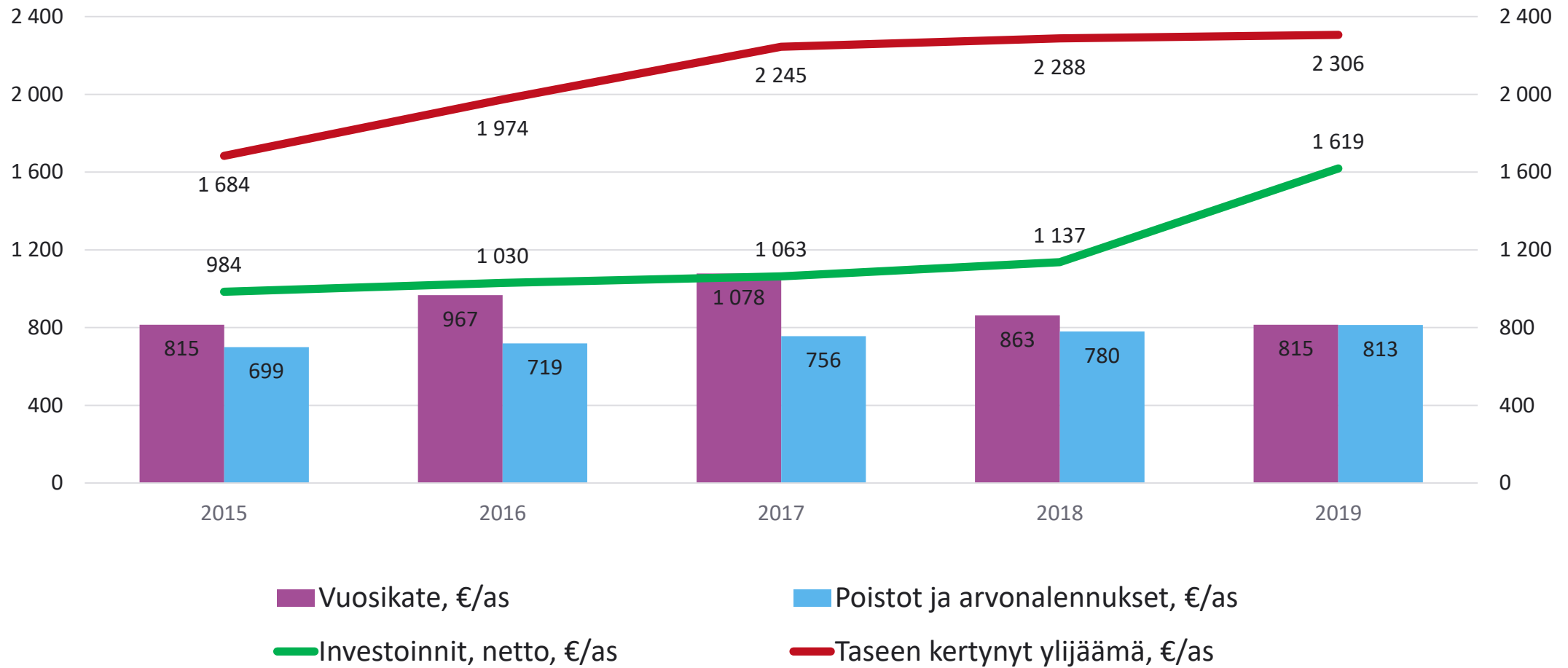
Kuntien lainakanta on kasvanut tasaisesti koko 2000-luvun

Vuonna 2019 lainakanta kasvoi 1,7 mrd. eurolla noin 18,4 mrd. euroon, eli 3 352 euroon/asukas

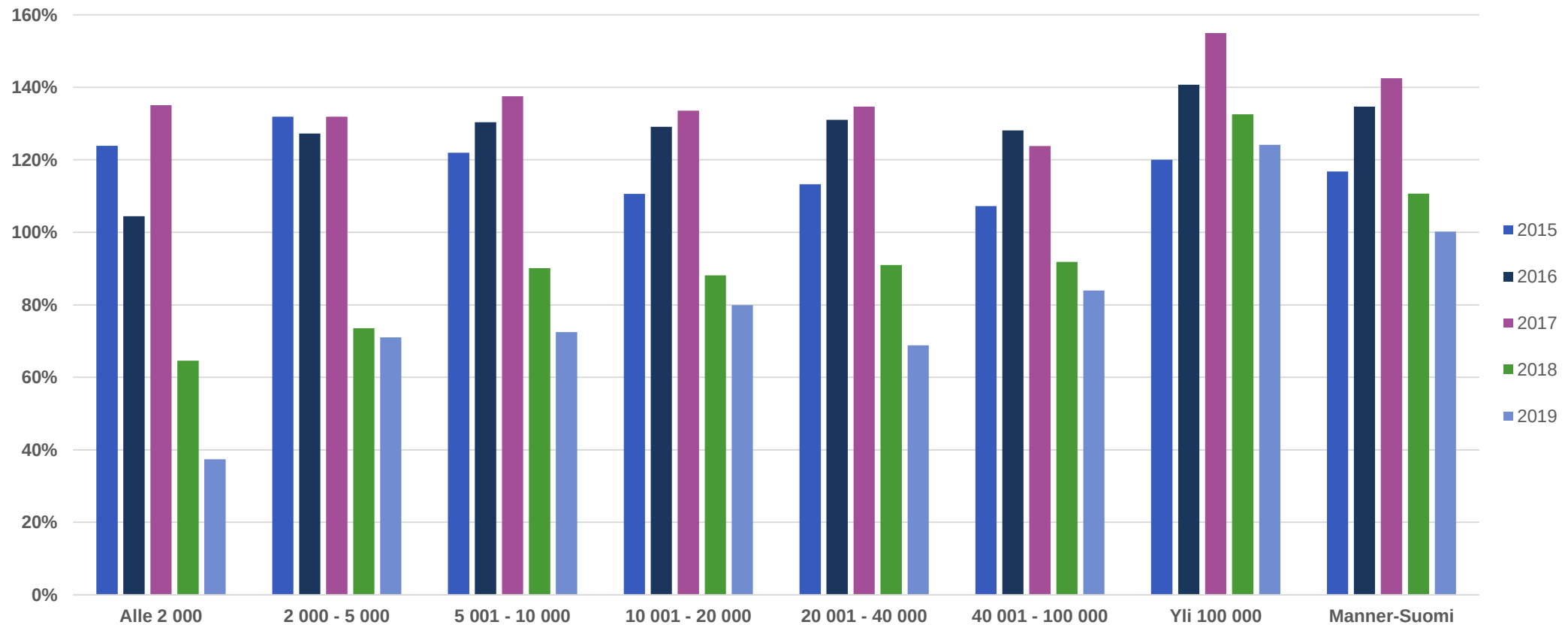
Kuntakonsernien vuosikate heikkeni edelleen

Kuntakonsernien investoinnit kasvoivat voimakkaasti vuonna 2019

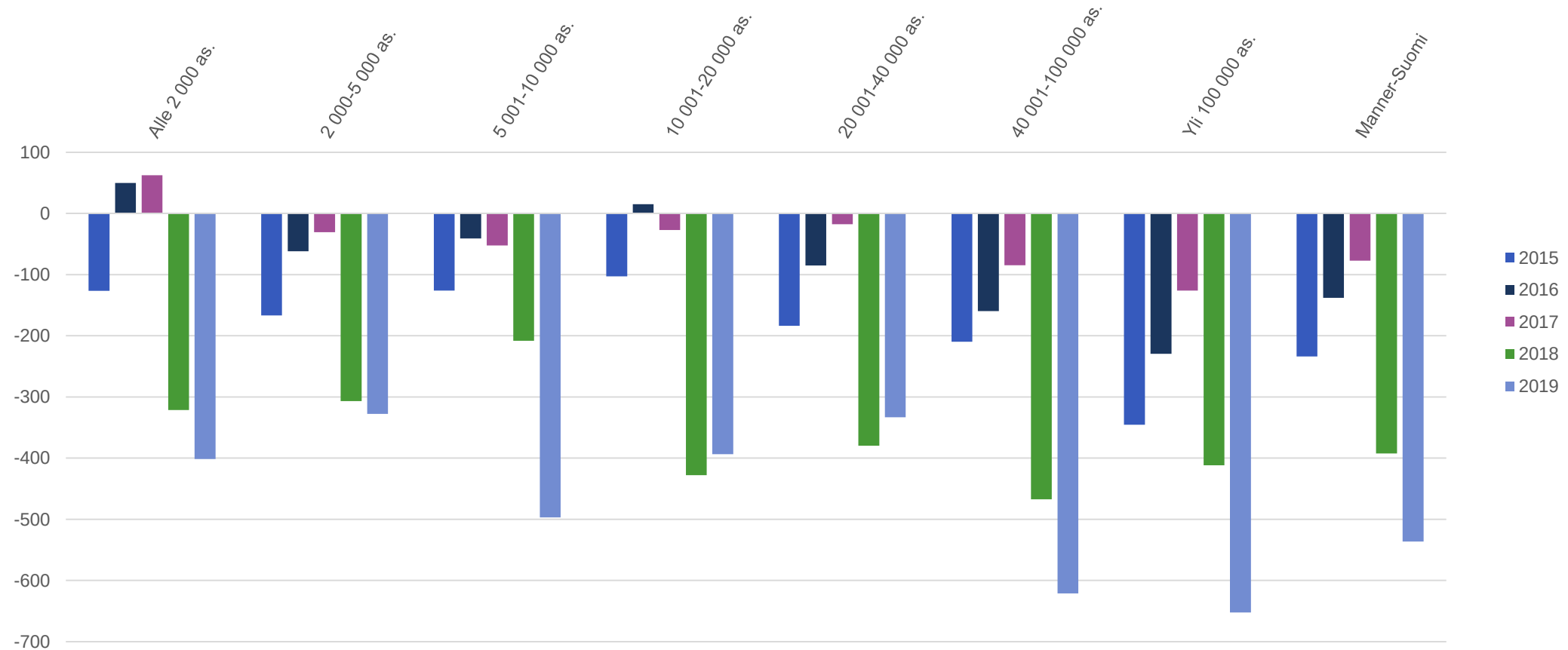
Vuosikatteen riittävyys poistoihin on heikentynyt selvästi kaikissa kuntakokoryhmissä, eniten pienissä kunnissa

Kuntakonsernien vuosikatteen riittävyys poistoihin kuntakokoryhmittäin 2015–2019, prosenttia

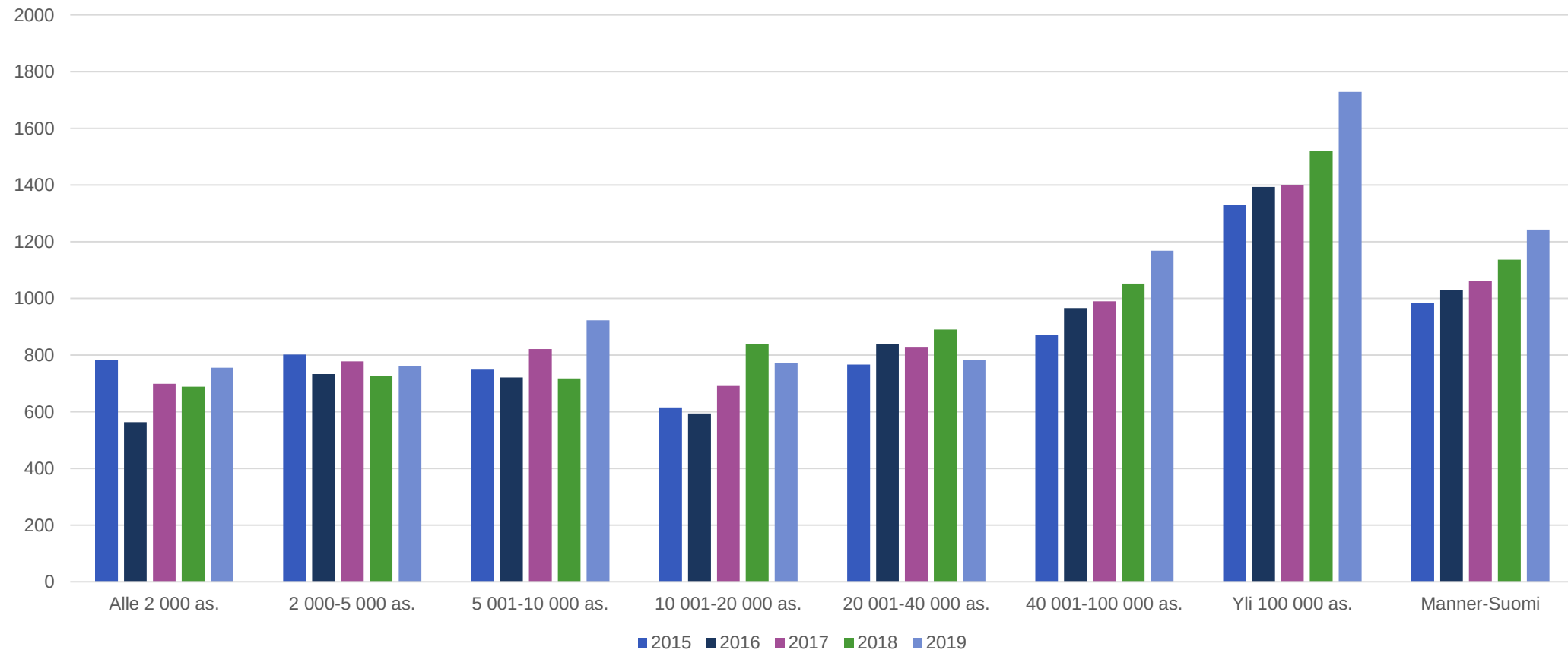
Kuntakokoryhmittäin kuntien rahoitusasemassa on ollut jo pitkään merkittäviä eroja

Kuntakonsernien toiminnan ja investointien rahavirta kuntakokoryhmittäin 2015–2019, euroa/asukas

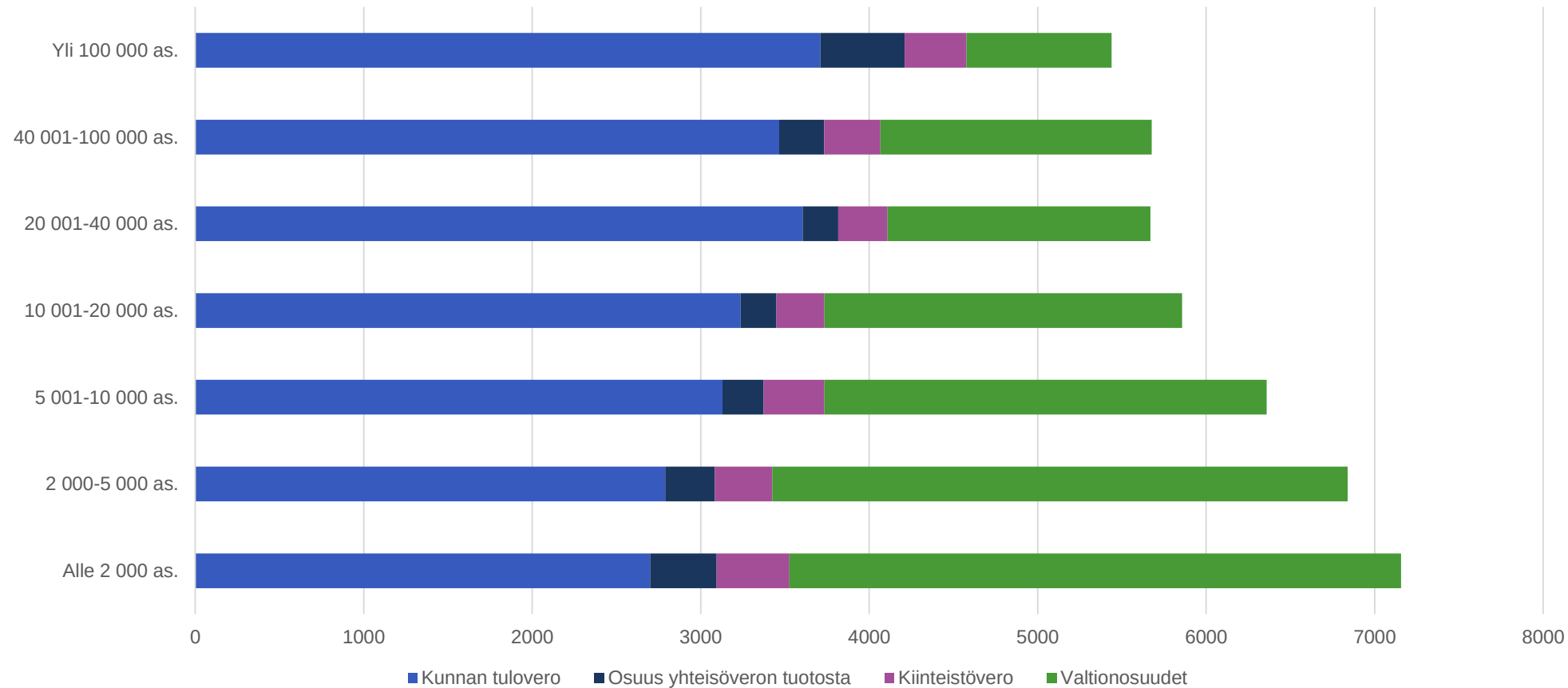
Investointipaineet eroavat merkittävästi kuntakokoryhmittäin

Kuntakonsernien nettoinvestoinnit kuntakokoryhmittäin 2015–2019, euroa/asukas

Erot kuntien verorahoituksessa ovat suuret

Verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) asukasta kohden kuntakokoryhmittäin 2019, euroa/asukas

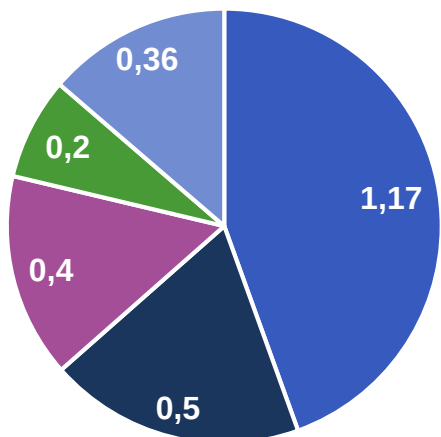
Koronakriisi vaikeutti kuntien tilannetta entisestään vuonna 2020

- Koronapandemia on vaikuttanut voimakkaasti kuntien tehtäväkenttään, palvelujen tarpeeseen ja kysyntään sekä kuntatalouteen. Merkittävin vaikutus koronapandemialla on ollut ja tulee olemaan lähivuosina kuntien verotuloihin.
- Akuutissa kriisitilanteessa valtion tuki kunnille on ollut välttämätöntä peruspalvelujen turvaamiseksi ja koronapandemiasta aiheutuneiden muutosten tasoittamiseksi.
- Koronapandemian vuoksi kunnille osoitetuilla tukitoimenpiteillä ei kuitenkaan pystytä korjaamaan kuntataloutta jo pitkään vaivannutta tulo- ja menokehityksen rakenteellista epäsuhtaa.
- Pidemmällä aikavälillä huomiota tulisikin kiinnittää rakenteellisiin uudistuksiin, joilla voidaan korjata tulo- ja menokehityksen epätasapaino ja turvata peruspalvelujen yhdenvertainen saatavuus koko maassa.

Kuntien tukeminen ja valtion muut toimenpiteet vuosina 2020-2021

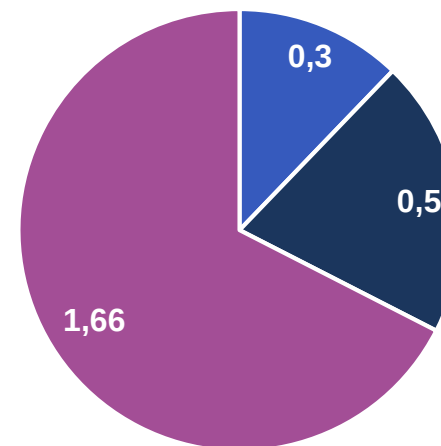
Kunnille osoitetaan tukea koronavirustilanteessa yhteensä 5,1 mrd. € vuosina 2020-21

Vuoden 2020 lisätalousarviot,
2,63 mrd. €

- Peruspalvelujen valtionosuuden lisäys
- Yhteisöveron jako-osuuden korotus 10 %-yks.
- Sairaanhoitopiirien valtionavustus
- HUS testauskapasiteetti
- Koronatestaus

Vuoden 2021 talousarvioesitys,
2,46 mrd. €

- Peruspalvelujen valtionosuuden lisäys
- Yhteisöveron jako-osuuden korotus 10 %-yks.
- Välittömästi koronavirustilanteeseen liittyvien kustannusten korvaaminen kunnille

Lisäksi varaudutaan hoito- ja palveluvelan
purkamiseen vuosina 2021-2023, 450 milj. €

Kuntien tukeminen vuonna 2020

- Vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa päätettiin kattavasta, noin 1,4 mrd. euron toimenpidekokonaisuudesta, jolla helpotettiin koronapandemiasta ja siihen liittyvistä rajoitustoimista johtuvia kuntien talouden haasteita.
 - Lisäksi kuntia tuettiin valtionavustuksilla mm. OKM:n ja LVM:n hallinnonaloilla
- Hallitus on syksyn budjettiriihen yhteydessä päättänyt lisätä kuntien tukea vuodelle 2020 vielä 600 milj. eurolla. Lisäyksestä 400 milj. euroa kohdistetaan kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen ja 200 milj. euroa sairaanhoitopiireille. Esitys sisältyy syksyn 2020 lisätalousarvioon.
 - Tuen tavoitteena on turvata kuntien peruspalveluita sekä auttaa lisäämään koronatilanteen hallinnan kannalta olennaisia palveluita.
 - Peruspalvelujen valtionosuuden lisäys kohdistetaan kuntiin samalla tavalla kuin vuoden 2020 aikaisempi valtionosuuden lisäys (1/3 asukasmäärän perusteella ja 2/3 kunnallisveron jako-osuuksien suhteessa).

Valtion lisätalousarvioissa jo päätetyt tukitoimet kunnille koronakriisiin liittyen vuonna 2020, milj. euroa

	Milj. euroa	Valmistelutilanne
Verotuksen maksujärjestelyjen kompensatio, VM*	114	Maksatus toteutetaan osana peruspalvelujen valtionosuutta. Maksujärjestelyjen vaikutusarviota korjattiin viidennessä lisätalousarviossa.
Peruspalvelujen valtionosuuden korotus, VM	550 (+ 400)	Maksatus toteutetaan osana peruspalvelujen valtionosuutta. (Riihipäätöksen mukainen, LTAE annetaan myöhemmin syksyllä)
Lasten, nuorten ja perheiden sote-palvelut, STM/VM	112	Maksatus toteutetaan osana peruspalvelujen valtionosuutta.
Iäkkäiden palvelujen toimivuuden varmistaminen, STM/VM	60	Maksatus toteutetaan osana peruspalvelujen valtionosuutta.
Kuntien yhteisöveron jako-osuuden korotus, VM**	450	Maksatus toteutetaan osana kuntien verotulojen tilitystä.
Valtionavustus sairaanhoitopiireille, VM	200 (+ 200)	Valtioneuvoston asetus avustuksen myöntämisestä tuli voimaan 1.9.2020. Maksatus loppuvuodesta 2020. (Riihipäätöksen mukainen LTAE annetaan myöhemmin syksyllä)
Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotus, VM	50	Haku aika päättyi elokuun lopussa, maksatus loppuvuodesta 2020.
Koronavirustestauksen kustannukset	200 (+ 355)	Kuudes LTAE sisältää 200 milj. euron lisäyksen HUS:n testauskapasiteettiin; annettu eduskuntaan 24.9.2020. (Riihipäätöksen mukainen LTAE annetaan myöhemmin syksyllä.)
Koronaviruksen vaikutusten tasoittaminen opetuksessa ja koulutuksessa, OKM	153	Osa tuesta myönnetty, osassa haku aika kesken.
Muut kuntiin kohdistuvat tukitoimenpiteet (mm. kulttuuri), OKM	22	Osa tuesta myönnetty, osassa haku aika kesken.
Joukkoliikenteen tuki, LVM	100	Liikenne- ja viestintävirasto Traficom teki tukipäätökset 30.9.2020.
Kuntien kiinteistöjen öljylämmityksistä luopuminen, YM	15	Myönnetään kuntien hakemusten perusteella.
Lähiövirkestysalueiden ja viheralueiden kunnostaminen, YM	13	Myönnetään kuntien hakemusten perusteella.
YHTEENSÄ	2039 (+ 955)	

* Verotuksen maksujärjestelyjen muutos kompensoidaan kunnille vuonna 2020, mutta vastaava summa peritään takaisin kunnilta vuonna 2021.

** Yhteisöveron jako-osuuden korotuksen kokonaisvaikutus on arvioitu olevan 520 milj. euroa, josta noin 450 milj. euroa kohdistuu vuodelle 2020 ja noin 60 milj. euroa vuodelle 2021. Huom! Lisäksi STM on antanut koronaviruspandemian hoitoon tarvittaviin suojainvälineisiin liittyen Huoltovarmuuskeskukselle vuoden 2020 aikana yhdeksän hankintaesitystä, joiden kokonaisarvo on 300 milj. euroa. HVK:n hankkimat suojaimet on tarkoitettu sairaanhoitopiirien ja kuntien käyttöön. Sairaanhoitopiirit ja kunnat ovat kuitenkin tehneet myös omia suojainhankintoja.

Kuntien tukemista jatketaan vuonna 2021

Vuonna 2021 kuntia tuetaan kolmella toimenpiteellä, jotka vahvistavat kuntataloutta jo toteutettujen toimenpiteiden lisäksi yhteensä noin 850 milj. eurolla.

Kuntien yhteisöveron jako-osuuden 10 prosenttiyksikön määräaikaista korotusta jatketaan koskemaan verovuotta 2021. Korotuksen vaikutus kuntatalouteen on noin 550 milj. euroa.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuuden määräaikainen korottaminen, 280 milj. euroa (sisältäen kiky-sopimukseen liittyvän vähennyksen poistumisen). Korotuksella kompensoidaan kunnille koronavirustilanteesta aiheutunutta verotulojen alenemista.

Valtionosuuden harkinnanvaraisen korotuksen lisäys, 20 milj. euroa. Vuonna 2021 valtionosuuden harkinnanvaraiseen korotukseen on käytettävissä yhteensä 30 milj. euroa.

Koronasta kunnille aiheutuvien kustannusten korvaus 2021

- Koronavirustilanteesta kunnille aiheutuviin testaus-, jäljitys- ja muihin kustannuksiin varataan vuonna 2021 yli 1,6 mrd. euroa.

1,4 mrd. euroa

Hybridistrategian mukainen
testaus ja jäljittäminen

200 milj. euroa

Avustus sairaanhoitopiireille ja
kunnille koronasta aiheutuviin
välittömiin muihin kustannuksiin

30 milj. euroa

Testausteknologia

30 milj. euroa

Rajanylityspaikojen
terveysturvallisuuden
edellyttämät kustannukset

Kunnille osoitetaan uusia tehtäviä ja velvoitteita

- Uusiin tai laajentuviin tehtäviin osoitetaan 100-prosenttinen rahoitus
- Keskeisiä uusia toimenpiteitä:
 - Oppivelvollisuuden laajentaminen 16,1 milj. € (129 milj. € v. 2024)
 - Varhaiskasvatukseen lisätään uusi tuen rakenne 15 milj. €
 - Oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen perusopetuksessa ja toisella asteella 10 milj. € (29 milj. € v. 2024)
 - Vanhuspalveluiden hoitajamitoitus 53 milj. € (266 milj. € v. 2024)
 - Sote-huollon asiakasmaksu-uudistus 17,9 milj. € (maksutulojen menetys kompensoidaan valtionosuuslisäyksellä) (45 milj. € v. 2024)

Kuntien valtionavut

	TA 2019	TA 2020	TA 2020 +LTA:t I-V	TAE 2021	Muutos TA 2020 - TAE 2021, %	Muutos TA+LTA:t I-V 2020 - TAE 2021, %
Laskennalliset valtionosuudet	9 656	8 098	8 972	8 720	8 %	-3 %
VM, valtionosuus peruspalvelujen järjestämiseen	8 729	7 074	7 902	7 697	9 %	-3 %
OKM	928	1 024	1 070	1 023	0 %	-4 %
<i>josta kuntayhtymien osuus</i>	<i>978</i>	<i>1 040</i>	<i>1 065</i>	<i>1 024</i>	<i>-2 %</i>	<i>-4 %</i>
VM, valtion korvaus kunnille veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen menetyksistä		2 269	2 383	2 360	4 %	-1 %
Muut valtionavut yhteensä	1 003	1 216	1 881	1 316	8 %	-30 %
Valtionavut yhteensä, milj. euroa	10 659	11 583	13 236	12 395	7 %	-6 %

- Kuntien peruspalvelujen valtionosuus on noin 7,7 mrd. euroa ja verotulomenetysten kompensatiot 2,36 mrd. euroa vuonna 2021. Verrattuna vuoden 2020 varsinaiseen talousarvioon peruspalvelujen valtionosuudet kasvavat yli 600 milj. eurolla. Vuoden 2020 lisätalousarviot huomioiden valtionosuudet vähenevät noin 200 milj. eurolla, mikä kuvastaa valtion vuonna 2020 kunnille osoittaman lisätuen mittaluokkaa.

Peruspalvelujen valtionosuuden mitoitukseen vaikuttavia tekijöitä 1/2

- Peruspalvelujen valtionosuuteen lisäystä noin 620 milj. euroa vuonna 2021:
 - Kertaluonteinen lisäys 280 milj. euroa (, joka sisältää kilpailukyky sopimukseen liittyvän 233,6 milj. euron vähennyksen poistumisen), jolla kompensoidaan koronavirustilanteesta aiheutunutta kuntien verotulojen alenemista.
 - Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen kertaluonteinen lisäys 20 milj. euroa
 - Indeksikorotus (2,4 %) lisää valtionosuutta noin 174 milj. euroa
 - Tehtävämuutokset lisäävät valtionosuutta noin 112 milj. euroa:
 - Vanhuspalvelulain muutos (hoitajamitoitus) 52,8 milj. euroa
 - Sote-asiakasmaksulain uudistus 17,9 milj. euroa
 - Lastensuojelun jälkihuollon laajennus 12 milj. euroa
 - Varhaiskasvatus (subjektiivinen oikeus ja ryhmäkoot) 19,2 milj. euroa
 - Oppivelvollisuuden laajentaminen 5,9 milj. euroa
 - A1 –kielen opetuksen varhentaminen 4,5 milj. euroa

Peruspalvelujen valtionosuuden mitoitukseen vaikuttavia tekijöitä 2/2

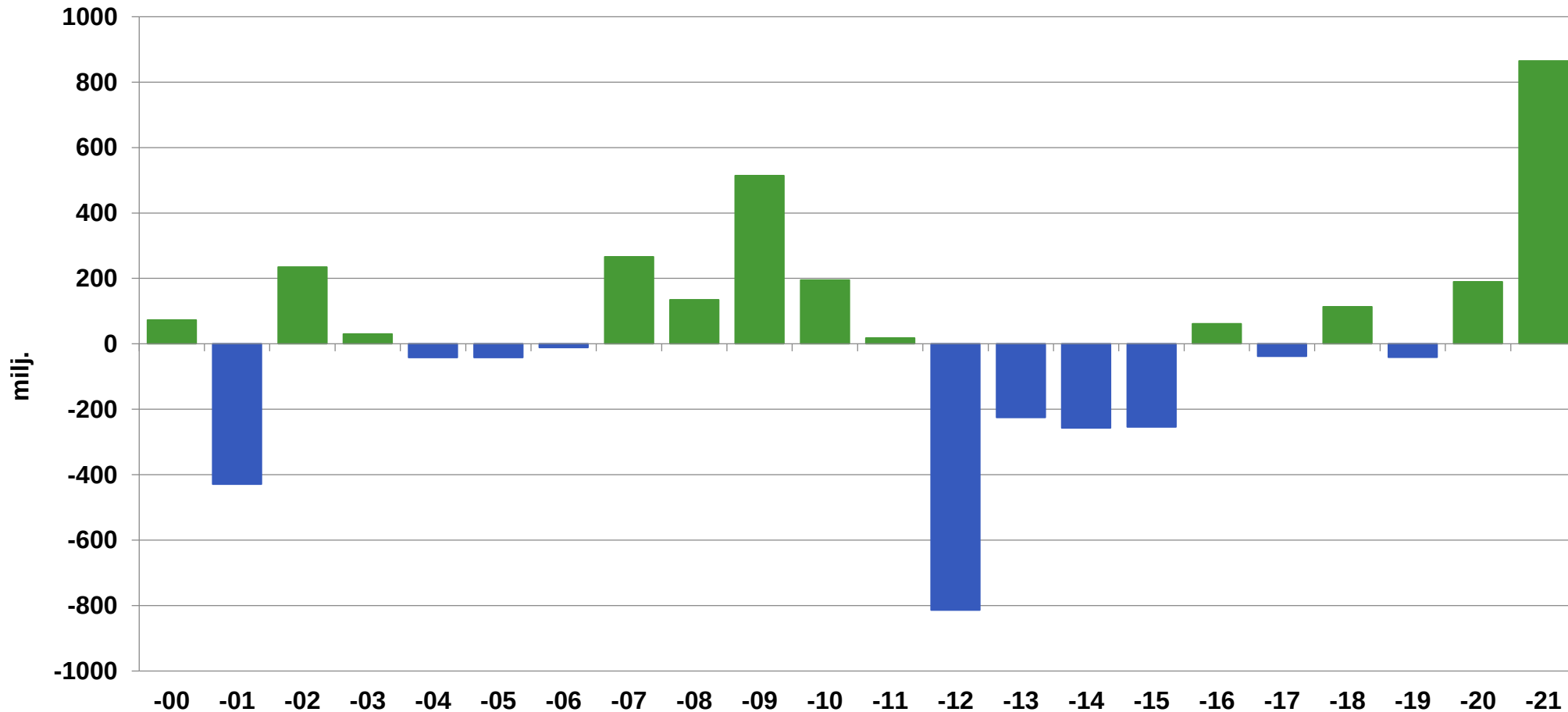
Lisäksi:

- Kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmästä palautetaan valtionosuutta 30 milj. euroa (kannustinjärjestelmään jää vielä 10 milj. euroa)
- Asukasluvun ja muiden laskentatekijöiden muutos lisää valtionosuutta noin 31 milj. euroa

Peruspalvelujen valtionosuutta vuonna 2021 vähentävät mm. seuraavat tekijät:

- Vuonna 2021 kuntien valtionosuuteen ei tehdä kilpailukyky sopimukseen liittyvää vähennystä, sillä vähennyksen perustetta ei enää ole.
- YTHS-uudistukseen liittyvä siirto STM:n hallinnonalalle, -32 milj. euroa
- Siirto vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien harkinnanvaraiseen yhdistymisavustukseen, -10 milj. euroa
- Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus, -13,7 milj. euroa

Valtion toimenpiteet vahvistavat kuntataloutta 865 milj. eurolla vuonna 2021

Tarkastelu tehdään edellisen vuoden varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Tämän vuoksi kuviossa eivät näy vuoden 2020 lisäbudjeteissa tehdyt tukitoimet. Tarkastelussa otetaan huomioon vain päätösperusteiset toimet; lakisääteiset indeksitarkistukset ja kustannustenjaon tarkistus eivät sisälly lukuihin.

Kuntatalouden kehitysnäkymät

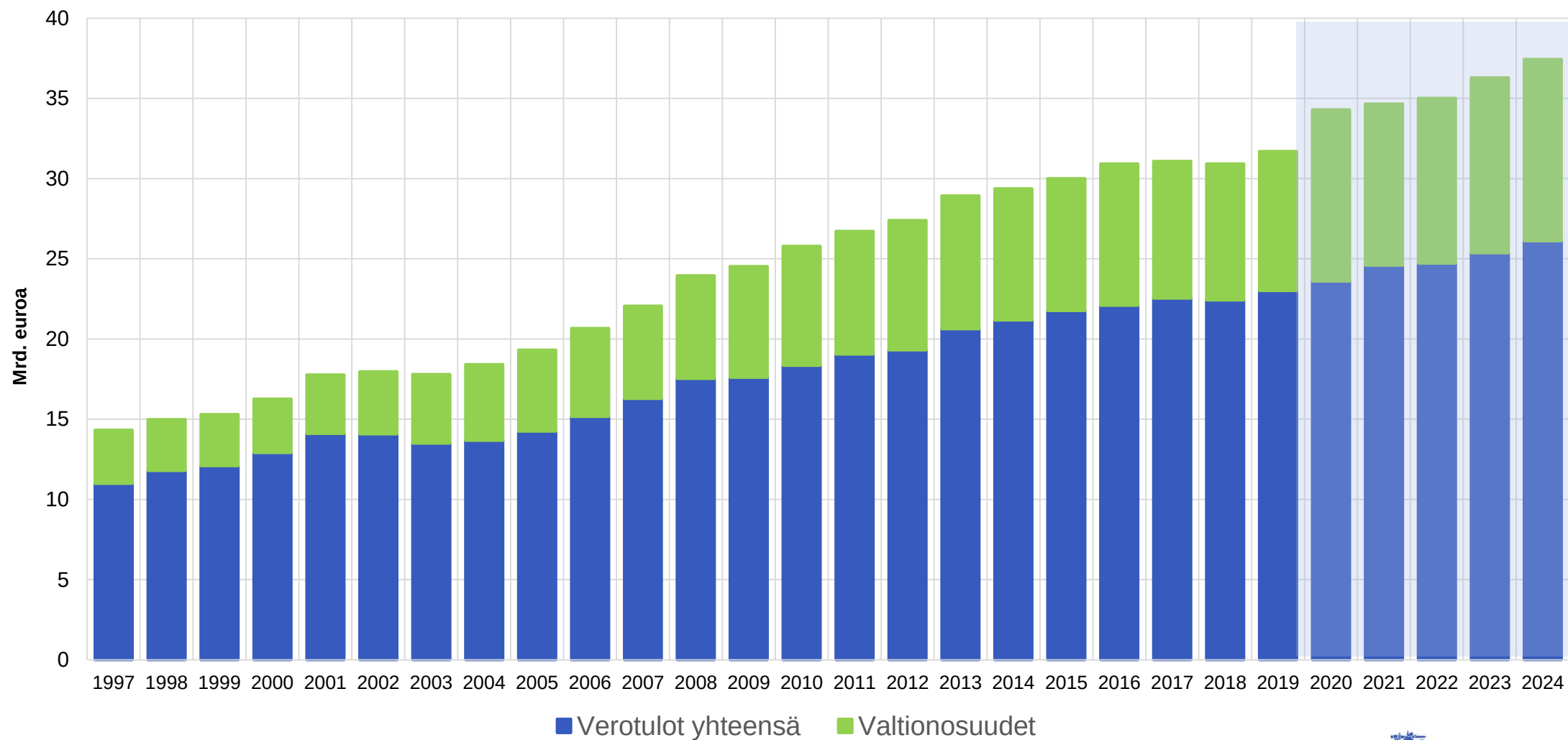
Kuntatalouden kehitysnäkymät vuosille 2020-2021

- Vuonna 2020 kuntataloutta vahvistavat valtion mittavat tukitoimet peruspalvelujen järjestämisen turvaamiseksi ja kuntatalouden aktiviteetin ylläpitämiseksi.
 - Tilikauden tuloksen arvioidaan olevan positiivinen (1,2 mrd. euroa) ja vuosikatteen arvioidaan kasvavan ennätyslukemiin (4,1 mrd. euroa).
 - Toiminnan ja investointien rahavirta pysyy kuitenkin negatiivisena johtuen mm. korkeasta investointitasosta.
- Valtion tukitoimet vahvistavat kuntataloutta myös vuonna 2021
- Menojen kasvun arvioidaan maltillistuvan vuonna 2021, mutta tilanteen tekee haastavaksi kuntatalouden tulojen hidas kasvu.
 - Tulojen kasvu jää vaatimattomaksi valtionosuuksien laskiessa noin 0,7 mrd. eurolla, kun kuntatalouden tukitoimet pienentyvät.
- Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee painelaskelman mukaan noin 2 mrd. euroa negatiiviseksi vuonna 2021.

Kuntatalouden kehitysarvio vuosina 2019-2024 (mrd. €)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tuloksen muodostuminen						
1. Toimintakate	-29,8	-30,5	-32,0	-32,9	-34,0	-35,1
2. Verotulot	23,0	23,6	24,6	24,7	25,4	26,1
3. Valtionosuudet, käyttötalous	8,7	10,7	10,1	10,3	10,9	11,3
4. Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2
5. Vuosikate	2,2	4,1	2,9	2,4	2,6	2,6
6. Poistot	-2,9	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3	-3,4
7. Satunnaiset erät, netto	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
8. Tilikauden tulos	-0,3	1,2	-0,1	-0,7	-0,6	-0,7
Rahoitus						
9. Vuosikate	2,2	4,1	2,9	2,4	2,6	2,6
10. Satunnaiset erät	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
11. Tulorahoituksen korjauserät	-0,9	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
12. Tulorahoitus, netto	1,7	3,6	2,4	1,9	2,1	2,1
13. Käyttöomaisuusinvestoinnit	-5,4	-5,8	-5,9	-5,7	-5,6	-5,6
14. Rahoitusosuudet ja myyntitulot	1,4	1,3	1,4	1,3	1,3	1,3
15. Investoinnit, netto	-4,0	-4,4	-4,5	-4,4	-4,3	-4,4
16. Rahoitusjäämä (tulorah.-invest.)	-2,3	-0,8	-2,0	-2,5	-2,2	-2,3
17. Lainakanta	21,9	23,1	25,4	28,1	30,6	33,1
18. Kassavarat	6,3	6,8	7,3	7,8	8,3	8,7
19. Nettovelka (lainat - kassavarat)	15,6	16,3	18,1	20,4	22,3	24,4

Valtion tukitoimet kasvattavat kuntien verorahoitusta

Lähde: TK, VM

Kuntien verotulojen arvioitu kehitys vuonna 2020 (1/2)

	Kunnallisvero		Kiinteistövero		Yhteisövero		Verotulot yhteensä	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa
Yli 100 000 as.	8 143 879	8 389 820	805 578	832 111	1 100 152	1 059 041	10 049 609	10 280 972
40 001-100 000 as.	3 507 263	3 620 377	338 223	349 750	269 021	296 892	4 114 507	4 267 019
20 001-40 000 as.	2 949 428	3 013 904	239 752	245 608	172 031	189 492	3 361 211	3 449 004
10 001-20 000 as.	1 927 807	1 958 101	169 696	173 703	126 838	136 144	2 224 341	2 267 948
5 001-10 000 as.	1 665 502	1 686 981	192 528	197 015	129 927	145 418	1 987 957	2 029 414
2 000-5 000 as.	823 680	828 861	100 948	103 239	86 689	97 596	1 011 317	1 029 696
Alle 2 000 as.	125 047	126 177	20 077	20 530	18 249	20 674	163 373	167 380
Manner-Suomi	19 142 606	19 624 221	1 866 802	1 921 955	1 902 907	1 945 258	22 912 315	23 491 434

	Kunnallisvero	Kiinteistövero	Yhteisövero	Verotulot yhteensä
	muutos, %	muutos, %	muutos, %	muutos, %
Yli 100 000 as.	3,0	3,3	-3,7	2,3
40 001-100 000 as.	3,2	3,4	10,4	3,7
20 001-40 000 as.	2,2	2,4	10,2	2,6
10 001-20 000 as.	1,6	2,4	7,3	2,0
5 001-10 000 as.	1,3	2,3	11,9	2,1
2 000-5 000 as.	0,6	2,3	12,6	1,8
Alle 2 000 as.	0,9	2,3	13,3	2,5
Manner-Suomi	2,5	3,0	2,2	2,5

Kuntien verotulojen arvioitu kehitys vuonna 2020 (2/2)

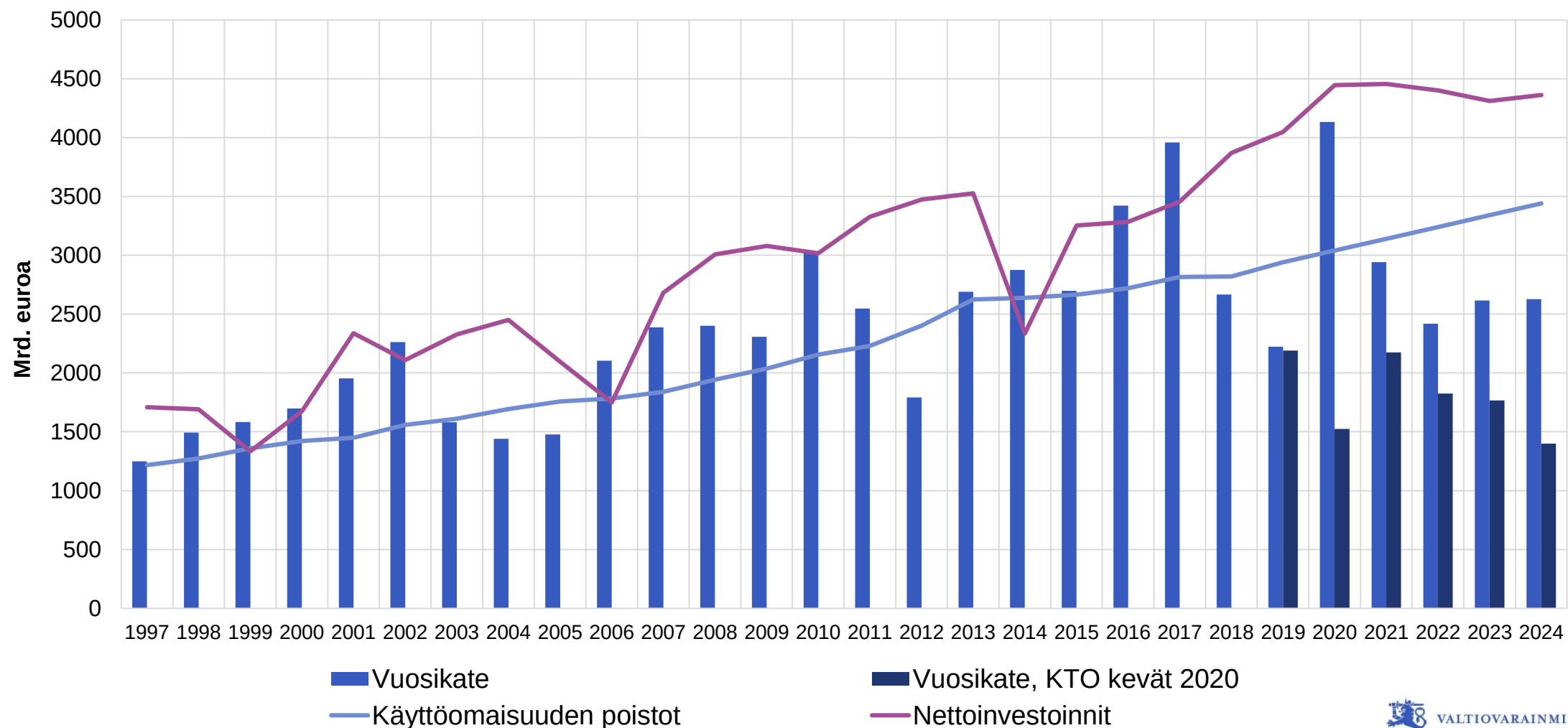
	Kunnallisvero	Kiinteistövero	Yhteisövero	Verotulot yhteensä
	muutos, %	muutos, %	muutos, %	muutos, %
Uusimaa	2,7	3,1	-5,7	1,8
Varsinais-Suomi	1,8	2,8	4,2	2,1
Satakunta	4,2	4,1	7,7	4,4
Kanta-Häme	2,3	2,0	12,3	2,8
Pirkanmaa	3,3	2,9	10,7	3,7
Päijät-Häme	2,8	2,7	10,6	3,3
Kymenlaakso	2,3	3,3	13,6	3,1
Etelä-Karjala	2,3	4,4	13,0	3,2
Etelä-Savo	5,8	3,3	13,7	6,2
Pohjois-Savo	1,7	2,4	14,7	2,6
Pohjois-Karjala	2,1	2,6	7,3	2,5
Keski-Suomi	3,1	3,2	11,0	3,6
Etelä-Pohjanmaa	0,4	2,2	7,2	0,9
Pohjanmaa	3,2	1,9	5,3	3,3
Keski-Pohjanmaa	0,4	3,1	13,6	1,7
Pohjois-Pohjanmaa	1,1	2,7	7,1	1,6
Kainuu	-0,2	1,9	11,7	0,7
Lappi	3,3	2,9	15,5	3,9
Manner-Suomi	2,5	3,0	2,2	2,5

Veroprosenteissa ja yksikkötuotoissa suuret alueelliset erot

Maakunta	Painotettu tuloveroprosentti 2019	Painotettu tuloveroprosentti 2020	Veroprosentin yksikkötuotto, €/as. 2019
Uusimaa	18,70	18,71	214
Varsinais-Suomi	19,96	19,98	167
Satakunta	20,47	20,74	161
Kanta-Häme	20,79	20,92	166
Pirkanmaa	20,40	20,69	167
Päijät-Häme	20,77	20,77	159
Kymenlaakso	21,00	21,27	168
Etelä-Karjala	20,70	20,76	162
Etelä-Savo	21,19	21,94	145
Pohjois-Savo	20,78	21,02	153
Pohjois-Karjala	20,75	20,75	138
Keski-Suomi	20,56	20,57	150
Etelä-Pohjanmaa	21,32	21,33	142
Pohjanmaa	20,87	21,11	158
Keski-Pohjanmaa	21,72	21,60	147
Pohjois-Pohjanmaa	20,59	20,59	153
Kainuu	21,22	21,05	147
Lappi	20,95	21,19	156
MANNER-SUOMI	19,96	20,06	175

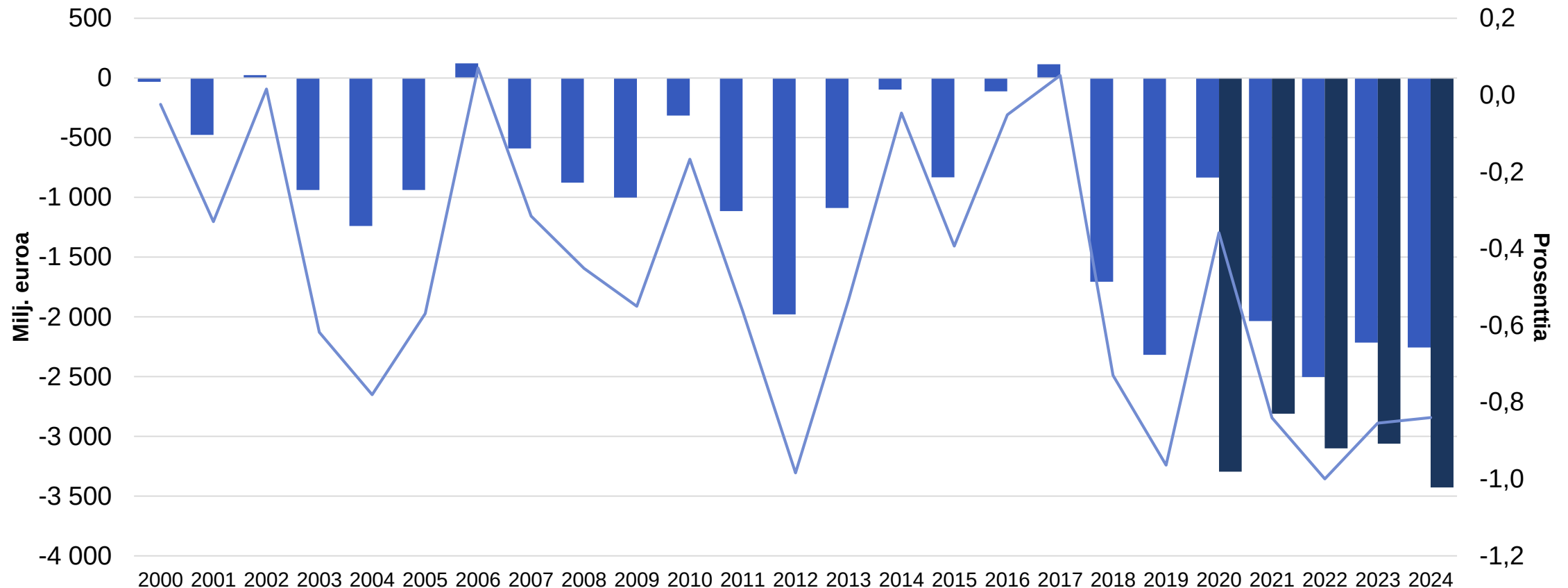
Kuntien ja kuntayhtymien vuosikate, poistot ja investoinnit

Vuosikate kohenee ennätyslukemiin vuonna 2020, mutta heikkenee jälleen valtion tukitoimien pienentyessä

Kuntatalouden rahoitusasema vahvistuu kuluvana vuonna

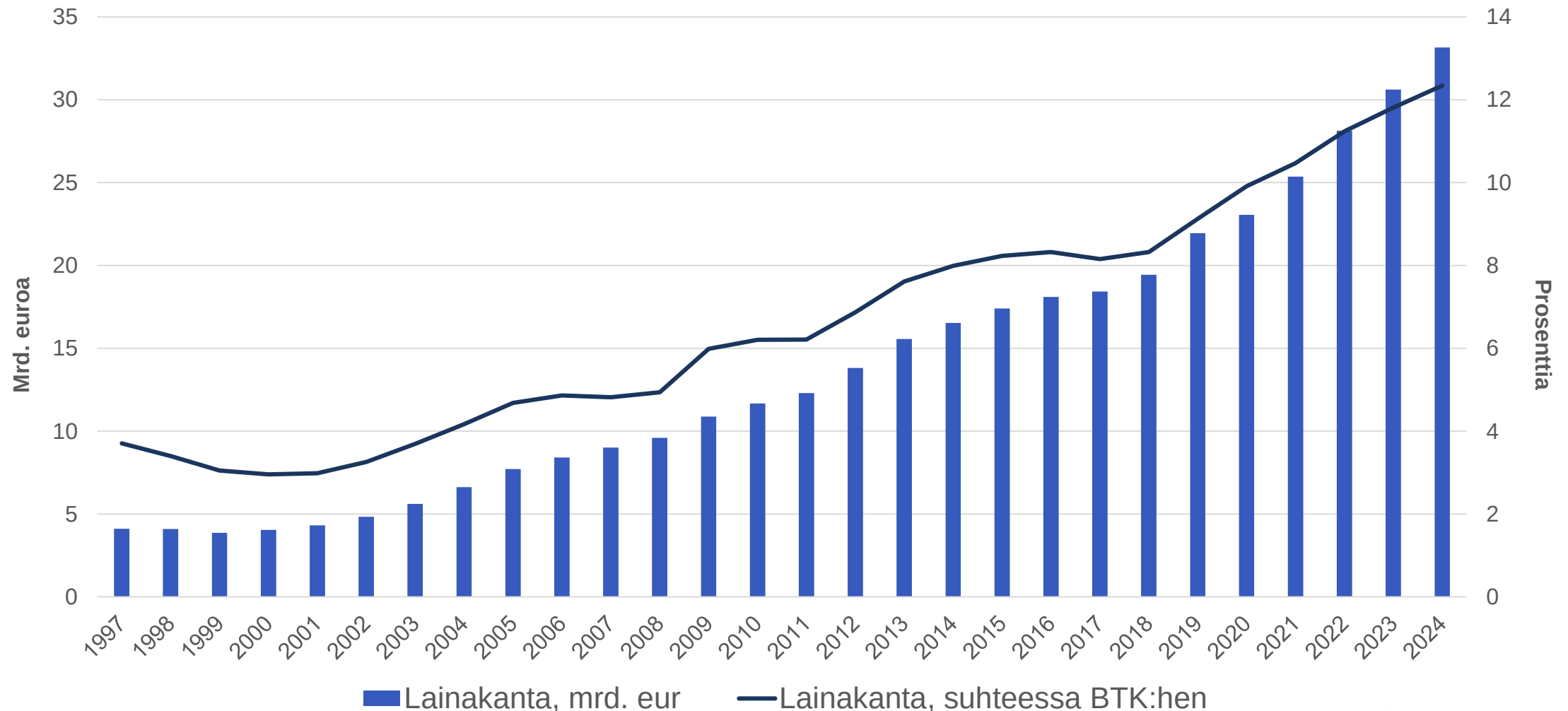
Vuonna 2021 toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee noin -2 mrd. euroon

- Toiminnan ja investointien rahavirta, milj. eur.
- Toiminnan ja investointien rahavirta, milj. eur, kevään KTO 2020
- Toiminnan ja investointien rahavirta, suhteessa BKT:hen

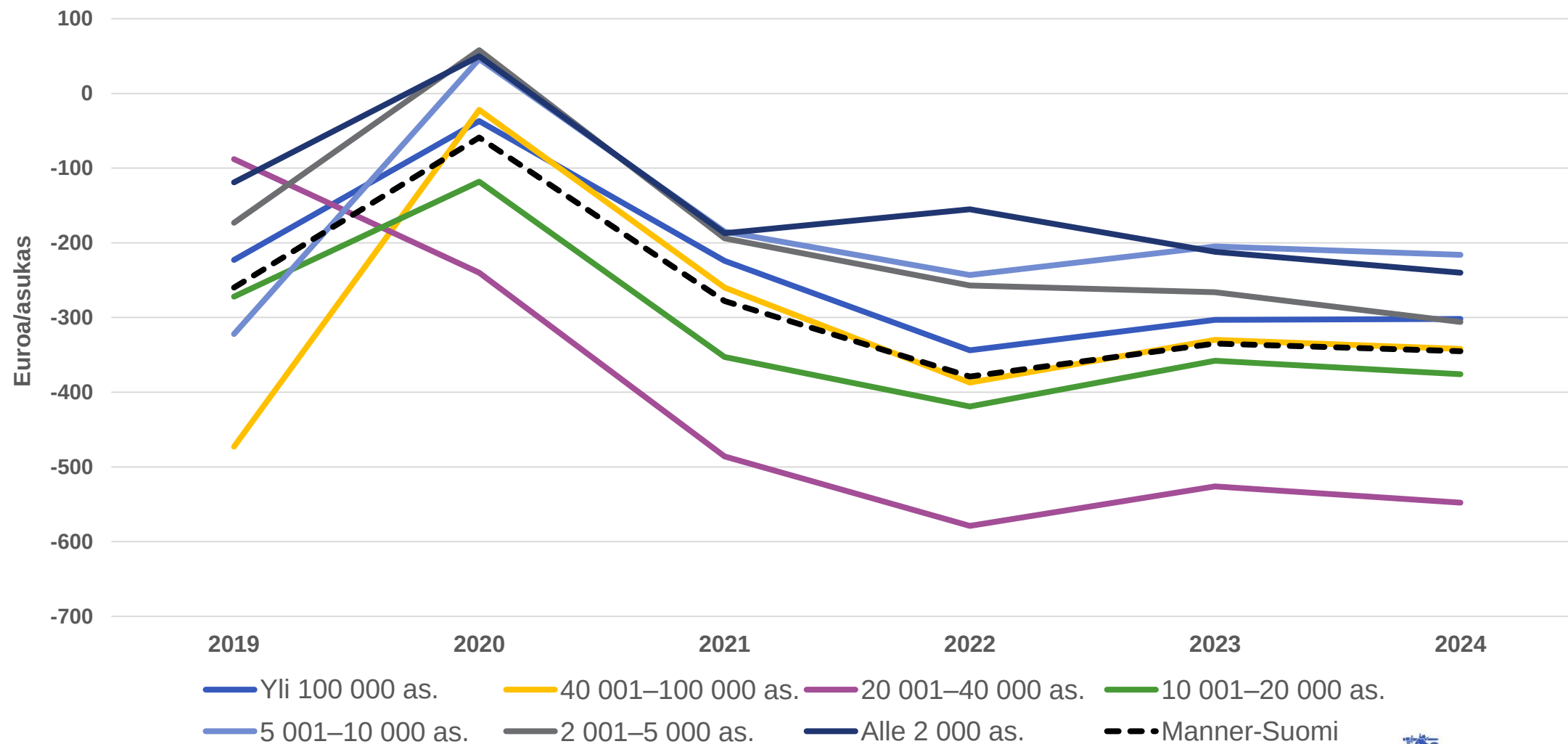
Kuntatalouden lainakannan kasvu jatkuu voimakkaana

Valtion tukitoimet hidastavat hieman lainakannan kasvua vuonna 2020

Talouden sopeutuspaine suuri kaikissa kuntakokoryhmissä

Toiminnan ja investointien rahavirta kuntakokoryhmittäin vuosina 2019-2024

Tuloveroprosentin laskennallinen korotuspaine

Laskennallinen paine veroprosentin korotukseen (%)	2021	2022	2023	2024
Yli 100 000 as. (yht. 2 195 437 as. ja 9 kuntaa)	1,1	1,6	1,4	1,4
40 001–100 000 as. (yht. 1 011 916 as. ja 17 kuntaa)	1,5	2,2	1,8	1,8
20 001–40 000 as. (yht. 818 157 as. ja 30 kuntaa)	2,7	3,1	2,7	2,8
10 001–20 000 as. (yht. 595 782 as. ja 41 kuntaa)	2,2	2,5	2,1	2,1
5 001–10 000 as. (yht. 532 719 a. ja 73 kuntaa)	1,2	1,5	1,2	1,3
2 001–5 000 as. (yht. 295 019 as. ja 90 kuntaa)	1,4	1,8	1,8	2,0
Alle 2 000 as. (yht. 46 378 as. ja 33 kuntaa)	1,4	1,2	1,5	1,7
Manner-Suomen kunnat yhteensä, lähtötaso 19,96 (2020)	1,5	2,0	1,7	1,7